

ເຄົກໄນ້ໃນວຽກສະຫຼຸບໄທຍ່ ๑᳚

ໂຄມ ບັນດາລອບ ພບ 27

ຕິດ ກລັວຍໄນ້

“ກລ້ວຍໄນ້ແກ້ວມໍາເຕີຍ ນມຕຳເຮືອງໄປ^ໜ
ທອມທວັງວັງເວງໃຈ ວ່າກິ່ງແກ້ວແລ້ວເຮືອງເໝີຍວ່າ”

ວຽກສະຫຼຸບໄທຍ່ : ນິරາສຮາຣທອງແດງ

ພຣະນິພນຮ່ : ເຈົ້າພໍາຮຽມຮີເບຄຣ ໄຊຍເໜ່ງສູງສຸຣີຢາວກໍ່(ເຈົ້າພໍາກຸ່ງ)

Grammatophyllum speciosum

นีคีอนาม ลาตินาน ว่านาเพชรหิง

พืชในวงศ์ Orchidaceae ที่งามซึ้ง

กลัวไม้มีซึ่ง มีวงศ์ย่อย Epidendroideae

ชื่อสามัญ Leopard Flower

และTiger orchid ซิดเซยสี

ชื่อท้องถิ่น ว่านງเหลือม เอืองพร้าวเกดี

ตับตานมี กระดับนาย ท้าย..กลัวกา

ถินกำเนิด เกิดAsia เขตร้อนชื้น

มีดาษดื่น ชื้นเกะใต้ Pacifica

ว่านาเพชรหิง ซึ่งกล่าวใน กบิลยา

ชูช่อหารา ท่าคล้ายญู ชูพังพา

คราพายุใหญ่ กรายตึง เพชรหิงร่วง

ความหึงหวง หั้งปวงหาย ได้ชื่อขาน

ลมเพชรหิง ตรึงใจ ได้ชื่อว่าน

ยอมรับกัน พันธุ์กลัวไม้ ดอกใหญ่จัง

ช่อดอกใหญ่ ยาวสองเมตร เด็ดดวงแด

ทั้งช่อແ愧 ห้อยลง และทรงตั้ง

ดอกเหลืองหม่น ปนเขียว เหลียวแลสะพรั่ง

จุดประพราง อย่างลายเสือ เหลือล้นงาม

ลำต้นใบ ใช้เป็นยา บำรุงกำลัง

ตอนพิษหั้ง ญู,ตะขاب แมงป่องห้า

ขับลมลำไส้ ไอเจ็บคอ ฝีประคำ

แพลงก์ช้ำ ตำใส่เหล้า บรรเทาพิษ

สติตย์พันธ์ ธรรมสติตย์

ว่านาเพชรหิง ซึ่งชื่อนั้น ฉันสงสัย

งมากมาย ใจความหมาย ไม่ดีหนอ

ไม่เข้าใจ ในที่มา น้ำตาคลอ

สมองฟ้อ รอคนเผยแพร่ เฉลยมา

หึงเพียงนิด คิดดูนั้น มันน่ารัก

ถ้าหึงมาก รักจักคลาย ไปได้หนา

ယามหึงโหด เมื่อกรรไชร์ ไม่เอօา

เหมือนดั่งบ้า หน้ามูู่ทู่ ดูไม่่งำ

การหึงนี้ ไม่ดีดอก จะบอกให้

ควรไว้ใจ อภัยกัน มั่นคงล้ำ

ใจถึงจิต คิดให้ซึ้ง ตรึงใจจำ

สุขทุกยา หนำอบอุ่น การรุณย์นั้น

ชีวิตคู่ อุญ្យยีดได้ ให้ประจักษ์	มีความรัก สลักจิต คิดสร้างสรรค์
ความเข้าถึง ตรึงใจมั่น กันและกัน	เห็นอกว่า�ั้น หมั่นอภัย ทัยงาม
ว่านเพชรหิง ชาบซึ่งได้ ในประโยชน์	ชื่อนั้นໂทดสอบ โภษไมรู้ ดูสวยงาม
ไม่ประดับ งามจับจิต ชิดเขตตาม	ดอกใหญ่ล้ำ คำคุณเกื้อ เอื้อสรพคุณ
ห่อเหียวหาด หมดลาย ไม่ไปต่อ	อยากอี่อ อี คลอเคล้า สาวเนื้ออุ่น
แข็งแรงสุด ดุจม้าศึก คึกชุลมุน	ลำต้นใบ ใช้เจือจุน คำคุณดี
อันงูเงี้ยว เขียวตะขอ ฉันรออยู่	ให้โลกรู้ หมู่หรือจ่า มาดูถี่
อิกตะขاب แมงป่อง ถ้าลองดี	พิษมากมี ไม่เช็ช้า จำไว้นั้น
ลมลำไส้ ขับได้แน่ แพลงก์ช้า	ฝีประคำ ระกำเล่า เผ้าโศกศัลย์
แสนเจ็บปวด ปวดร้าว เศร้าຈาบัลย์	หายได้นั้น บรรษาเรา ใส่เหล็กกิน
	โภวิท ฮีริโวโรจน์
กล้ายไม่เพชรหิงใหญ่เกะกะ	กระยะแยกปลูกกันห่างห่าง
จำกัดที่ให้เติบโต coy จัดวาง	ใส่กระถางหรือภาชนะไม้อื่น
ถินกำเนิดເອເຊີແບເບຕຣອນ	หมู่ເກະຕອນໃຕ້ແປ່ພິກງາມຮະຣິນ
ໃນໄທພບຕະວັນອອກຄື່ງໃດຝົນໜຸ່ມໜຶ່ນ	ແຕກກອ່ນໃຫ້ໄດ້ໝາສມຄຸດ
กล้ายไม่ใหญ่ที่สุดคือเพชรหิง	อີກ້ອ່ອນິ່ງ ວ່ານเพชรหิง ສມສັກດີຄຣີ
สรพคุณด้านสมุนไพรนັ້ນมากມີ	ຮັກໝາຟື່ນຄັນມືນໍາເຫຼືອງ
ดองกับเหล้าบำรุงกำลังหั้งແກໄວ	ຂັບລມໃນລາໄສໃຫ້ໄດ້ເຮືອງ
เป็นยาเย็นช่วยถอนพิษอักเสบเคือง	ຝີປະກຳຮ້ອຍຍັງເຊື່ອງເຫຼືອດ້າຍໄປ

ดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ที่อยู่บน
สีเหลืองหม่นมีลายเสือประทับไว้

เป็นพันธุ์ไม้ลำค่าหาดูยาก
ต้องเลี้ยงไว้ถึงห้าปีอย่างวายง

อยู่ได้นานสามเดือนพร้าวใส่
สายบادใจทึ้งซ่อตั้งซ่อห้อยลง

มีดอกมากกรกฎถึงตุลาน่าให้หลง
สีบานส่งดำรงค์ไว้กล้ายไม่งาม

ดวงพร เดชกุลทอง

เพชรหึ่งรัดรึงใจให้เคร้าหมอง
จะหึ่งจะหวงทำไม่ให้กังวล

ว่าวนเพชรหึ่งหรือกล้ายไม่เพชรหึ่ง
 เพราะหากได้ทำตามซื่อนี้แล้วไชร์

เพชรหึ่งมีหลายชื่อในท้องถิ่น

ว่าวนสูเหลือມกадำพะนายเดิม

เพชรหึ่งเป็นกล้ายไม่ใหญ่ที่สุด
 เส้นผ่าศูนย์กลางได้ห้าเซ็นต์นา

ใบเป็นใบเดี่ยวออกเวียนสลับ
 กว้างสี่เซ็นต์ยาวถึงหกสิบเซ็นต์มี

คงต้องตรองดวงจิตคิดอีกหน
 หากหลุดพื้นไปได้สบายนิ

ชื่อลิกซึ่งมีความหมายไม่สดใส
 คงทำให้ใจตกต่ำถูกซ้ำเติม

ต่างได้ยินว่าวนทางช้างช่างฮึกเหิม
 หากเพิ่มเติมเอื้องพร้าวกับกล้ายกา

ในโลกรุดสูงได้สามเมตรหนา
 แต่ก้อมามีรากอากาศสองอาจดี
 ใบรับกับเส้นยาวยแคบตามวิถี
 แผ่นใบเนื้คล้ายแผ่นหนังเหนียวดังใจ

ดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ทวยอยบาน
ดอกย่อยมีจำนวนมากใหญ่กว่าครึ่ง

ดอกมีจุดประน้ำติดตามแม่ม่วง
ออกดอกกรกฎาถึงตุลาที่เดียว

สรรพคุณเป็นยาอายุวัฒนะ
แก้พิษงูตะขาบแมงป่องต้อยนา

ติดต่อกันสามเดือนได้สีสวยใส
ดอกนี้ใส่เหลืองหม่นอาจอมเขียว

คล้ายลายเสือเป็นดวงกลีบไม่เห็นเยว
อายุต้องห้าปีเชี่ยวดอกออกมา

ช่วยเรื่องจะมีอาการไอเจ็บคอหนา
อิกทึ้งช่วยรักษาฝีประคบร้อย

อันที่ สรีวิสุตร

งามไม่ดอกดูหวานปานผึ้งหยด
คือกลัวยไม่เพชรหึงตรึงติดใจ

ว่านงเหลือมตับ atan เรียกขานอยู่
ชื่อนั้นตามพายุรักกันมา

โตเต็มที่ตันสีเหลืองอยู่กลางไฟร
ดอกเป็นช่อใหญ่ออกบานนานแรมเดือน

ดูหมดจดสวยดีสีสวยใส
ชื่นฤทธิ์ได้เห็นเป็นบุญตา

ดอกบานชูไกวแก้วงแรงลมหนา
เพชรหึงพาดออกปลิวลีวลับไป

ป่าชุมชื่นโตดีสีเขียวใส
ดอกช่อใหญ่ออกบานนานแรมเดือน

ช่อดอกยาหรือยลงหรือตรงตั้ง
เป็นลายเสือสีน้ำตาลม่วงлагаเลือน

ออกทุกครั้งมากมายดอกคล้ายเหมือน
คล้ายจะเตือนบอกว่าหน้าฝนปลาย

ผลออกเป็นสามพูดูน่าແປກ
ยามลมพลิวปลิวว่อนร่อนกระจาย

เมล็ดแทรกสีดำนำข้ายาย
ดูเพริดพรายรายริ่วพลิวตระการ

ไม่นั่นดีเป็นยาธิกษาโรค
สมุนไพรรู้ไว้ใชomanipาน

แก้ไขโขลกขับลมผสมผสาน
แก้อาการคันผื่นฟื้นภัย

ประโยชน์นั่นมากมีที่เห็นอยู่
เปรียบสวยงามยามยิ่มพรึมเพลินตา

ดอกสวยดูดูชื่นรื่นพระรา
ชื่นอุราน่าถอนอมออมอุ่นใจ

อัญชลี ณ เชียงใหม่

ว่านเพชรหิง ซึ่งเกะะ บนค่าคบ
ลมแรงพัด สะบัดไหว แก่วงไปมา

ห้อยใบตัน คลุมกลบ กึงพฤกษา

พร่างพราวตา ดุจงเหลือม เลื่อมลายพราง

แม้นจะปลูก ในกระถาง หรือลงดิน
กลางแดดร่ม พรอมใบ ใสกระจ่าง

ก็มีสิ่น งามงด Hammond's Jang

ดุดร้อนร้าง 份เยือน ผลิตอกพรา

ช่อดอกตั้ง บ้างห้อย ร้อยเรียงราย
ม่วงต่อแต้ม แซมประ ดุจร้อยดาว

ระยะพราย เด่นดอก ออกเหลืองวา

เพ่งอีกคราว ราวดี กระใจนไกล

สวยงาม เป็นสมุนไพร ทรงคุณค่า
ถอนพิษ แก้อักเสบ ให้หายไว

ช่วยรักษา ขับลม ในลำไส้

ภาคภูมิใจ มาลีไทย ยิ่งใหญ่ครั้น

กุศล คำเพรา

© A. Schuiteman

ลมเพชรหึ่งช่างรุนแรงແສບແສນນັກ
ຈຳຕ້ອງໄສເຈົ້າhelmet ສະເພາະເປົ່ານອ

ຈະແຕກຫັກຮ່າງກາຍສ່ວນໃໝ່
ໃຫ້ຮັງຮອກຂວັງແຂວນແນ່ນອກພລັນ

ໄວ້..ເປັນເພີຍອີກຊື່ອໜຶ່ງຂອງພຣຣນໄມ້
ເປັນແຄ່ເພີຍກລ້ວຍໄມ້ປ່າອີກໜຶ່ງພັນຮຸ

ຕາມຕຳນານເລ່າຂານມານານວ່າ
ຂຶ້ນຄາຄບນຕັນໄມ້ໃນພົງໄພຣ

ກຮກງູາຄື້ງຕຸລາຊ່ວງອອກດອກ
ພັດກະຮ່ານໍາຈົນດອກໜ້າໄປຕາມລມ

ຈຶ່ງເຮັກຊື່ອພຣຣນໄມ້ນີ້ຕາມຊື່ອລມ
ວ່າກລ້ວຍໄມ້"ວ່ານພເຜຣທີ່ງ"ຊື່ອແປລກນາ

ກລ້ວຍໄມ້ນີ້ມີສີດອກສາຍສົດໃສ
ຄລ້າຍລາຍເສື່ອດູເກຣງຂາມນໍາເຊື່ນໝາຍ

ຊ່ວດອກຍາວພຣາກຮຈາຍທ້ວ່າຊ່ວດອກ
ກລືບດອກມີສີເຫຼືອງໜ່ານປັນຈຸດລາຍ

ຂວັງກລັບກາຍໄມ້ເລວ້າຍເໜືອນວາດັັນ
ອັນຊື່ອນ້ຳມັນມືມາໄດ້ຢ່າງໄດ

ກລ້ວຍໄມ້ປ່າຕັນໃຫ້ງວ່າພັນຮຸໃໝ່
ທາງກາກໄຕ້ ທີສຕະວັນອອກນໍາເຊຍໝາຍ

ສຸດໜ້າຊອກມີຮະລອກພາຍຸໂຮມ
ຮ່ວງບນຕມພຣະແຮງລມພເຜຣທີ່ນາ

ທີ່ຄາໂຄມຊ່ອໂຍກລິ້ມຕາມລມໜາ
ເປັນທີ່ມາຂອງຊື່ອພາຫຍ່າຂົ້ອງໃຈ

ເຈີດໄສໄລໃນຮາວປ່າດັ່ງເທັສມ
ໜ່າງເໜາະສມດູເກລີຍວກລມໃນພົງໄພຣ

ຄ່ອຍບານອອກຈາກໂຄນດອກຈາກສົດໃສ
ນໍ້າຕາລແກ່ແກມມ່ວງໄລ້ໃຫ້ຂວານມອງ

ใครพบเห็นเป็นต้องหลงและนีกรัก
ใจไฝฝันฝ่าฟูมฟิกและฝ่ามอง

สรรพคุณทางด้านโอสัตที่รู้จัก
ชงเหมือนชาช่วยนำพาเรียวแรงดี

หลายคนจักหามาปลูกเพื่อสนอง
ดอกนั้นต้องรอเวลาถึงห้าปี
ช่างดีนักเป็นอายุวัฒนนะนี่
ขับลมที่ฝังในกายสบายแ噎

ว่าんเพชรหิงดอกงามนามน่าคิด
ยิ่งมีคำหวานแกรมแมมดื้อดึง

กล้ายไม้สวยช่วยโลกใสให้ความสุข
ต้นสูงใหญ่สะดุดตางามน่ายล

แม่ความรักอาจอยู่คู่หึงหวง
ความไว้ใจในนิยามความพอดี

มาข้องติดซือเด็ดเพชรหิง
คงไรซึ่งความสุขมากทุกข์ทน

แซมนวลรุกข์ป้าไม้มีชื่นไฟรสันท์
สรรพคุณลันสมุนไพรใช้มากมี

อย่าตามทวงบอยบอยรักโดยหนนี
จึงเป็นที่หลบร่มลมพายุ

ชุลีรัตน์ สวัสดี

เป็นกล้ายไม้ในวรรณคดีที่เล่าลือ^๑
 เพราะสรรพคุณเป็นสมุนไพรคนไทยจึง

ว่าんเพชรหิงเป็นกล้ายไม้ที่สูงใหญ่
 พบในป่าแควเลย ตรัง สุราษฎร์ธานี

ดอกร่านนี้มีเป็นช่อล่อภูมรา
 ช่วงกรกฎาคมถึงตุลาออกเป็นเบื้อง

ที่มีชือเรียกนานว่าんเพชรหิง
 เรียกว่าว่าんเพชรหิงซึ่งหมายดี

เกาะอาศัยพรรณไม้อื่นเพชรหิงนี้
 ชลบุรี พิษณุโลก ทางภาคเหนือ

กลีบใหญ่หนาสีเหลืองจุดดุจลายเสือ
 ดอกงามเหลือเมื่ออายุตันพันห้าปี

ว่านเพชรหิงนำมำทำยайд
นำดองเหลาช่วยบำรุงให้กำลังมี

ต้นสูงใหญ่เกินไปให้แกะกะ
ใช้ที่กว้างอยู่กางแดงลงฟันพรุ

เป็นสมุนไพรแก้ไอให้หายหนี
รักษาฝือigmีฤทธิ์ถอนพิษญู

ไม่รู้จะวางตรงไหนให้ดูหรือ
แม้งามหรูคงปลูกยากไม่อยากลอง

จตุพร สุวรรณปากแพรก

เพชรหิง ตับตาน หรือเอืองพร้าว
ช่อดอกยาวยา ที่สุด ผุดดอกແย়েম

ลักษณะ เหมือนว่า ใบเรียวยาว
ยามลงพัด สะบัดไป คล้ายกับงู

แต่กระนั้น ก็มี สรรพคุณ
บำรุงกำลัง ใช้ลำต้น ก้านและใบ

ออกดอกพราว สีเหลือง แดงแต่งแต้ม
น้ำตาลแซม ยามลงมา ไหวโยกพรุ

ดอกอะคร้าว ช่อยาวใหญ่ ดูงามหรู
ใช้ที่อยู่ กว้างขวาง กางออกไป

ได้การรูป ใช้เป็นยา ถอนพิษได้
ทึ้งแก้ไอ โรคลำไส้ ใช้ดีจริง

ศกุนตลา ณ หนองคาย

